

Målepunkter for det præhospitale område

Risikotema for 2019 er diagnostik og behandling. Der er særligt fokus på det kirurgiske område og sårbare patienter, hvor det er relevant.

Nedenstående målepunkter anvendes ved tilsyn på det præhospitale område på både offentlige og private behandlingssteder. Alle tilsyn vil indeholde elementer af observation, interview og gennemgang af skriftligt materiale.

Behandlingsstedets organisering

1: Gennemgang af instruks og interview af ledelsen om ansvars- og kompetenceforhold

Tilsynsførende gennemgår instruks og interviewer ledelsen eller ledelsens repræsentanter om ansvars- og opgavefordeling for de forskellige personalegrupper.

Ved interview af ledelsen er der fokus på:

- beskrivelse af kompetencer samt ansvars- og opgavefordeling for de forskellige personalegrupper med uddybende beskrivelse, hvis ansvars- og opgavefordelingen overstiger basiskrav i bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale
- brugen af delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, herunder rammedelegationer for ambulancebehandlere, ambulancebehandlere med særlige kompetencer og sygeplejerske med særlige kompetencer.

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
1: Gennemgang af instruks og interview af ledelsen om ansvars- og kompetenceforhold			
Fund og kommentarer:			

2: Interview om instruktion og tilsyn ved brug af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)

Tilsynsførende interviewer ledelsen og delegerende læge om, hvordan der sikres instruktion og tilsyn i forbindelse med medhjælpens udførelse af delegeret forbeholdt virksomhed (f. eks. medicingivning og anlæggelse af IV-adgang).

Instruktion og tilsyn med medhjælp skal som minimum omfatte følgende:

- hvordan lægen eller ledelsen sikrer sig, at personalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder i at behandle eventuelle komplikationer, og hvordan og hvornår der skal tilkaldes hjælp
- hvordan lægen/lægerne eller ledelsen i sit tilsyn med personalet tager højde for opgavens karakter samt medhjælpens uddannelse, erfaringer og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave.

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v., BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
2: Interview om instruktion og tilsyn ved brug af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)			
Fund og kommentarer:			

3: Gennemgang af skriftlige instrukser for rammedelegation (delegeret forbeholdt virksomhed) og interview af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)

Tilsynsførende gennemgår skriftlige instrukser for rammedelegation for lægeforbeholdt virksomhedsområde med ledelsen. Instrukserne skal foreligge på de behandlingssteder, hvor personalet udfører lægeforbeholdt virksomhed efter rammedelegation.

Ved gennemgang af instrukserne skal følgende fremgå:

- at der foreligger skriftlig instruktion, når medhjælpen udfører forbeholdt virksomhed i forbindelse med rammedelegation til en konkret patient eller ved rammedelegation til en defineret patientgruppe
- at rækkevidden og omfanget af rammedelegationerne er tilstrækkeligt beskrevet, og indholdet er patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt, herunder i forhold til det personale, der udfører den delegerede virksomhed.
- at instrukserne er i overensstemmelse med bilag 1 i bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulanceredere.

Tilsynsførende interviewer relevant personale om brugen af rammedelegationer ved behandling af patienter, herunder om personalet føler sig tilstrækkeligt vejledt, om rammedelegationerne er

- tilstrækkelig tydelige, og om disse følges i det daglige arbejde.

Tilsynet vil primært omfatte følgende personalegrupper:

- Ambulancebehandlere og ambulancebehandlere med særlige kompetencer

Tilsynsførende interviewer relevant personale, om brugen af konkret delegation ved behandling af patienter, herunder om personalet ved hvornår konkret delegation er påkrævet, og om delegationerne er tilstrækkeligt tydelige.

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), BEK nr. 1219 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
3: Gennemgang af skriftlige instrukser for			

rammedelegation (delegeret forbeholdt virksomhed) og interview af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)			
Fund og kommentarer:			

HØRINGSUDKAST

4: Interview af ledelse og personale om instruktion og tilsyn med personale

Tilsynsførende interviewer ledelsen om, hvordan der sikres instruktion og tilsyn i forbindelse med personalets patientbehandling.

Det omfatter alt personale, der udfører sundhedsfaglige opgaver, men ikke lægeforbeholdt virksomhed.

Eksempler på sundhedsfaglige opgaver:

- Basal bedømmelse af patientens tilstand.
- Skånsom optagning af tilskadekomne med særligt udstyr.
- Etablering og opretholdelse af frie luftveje f.eks. ved brug af tungeholder eller nasal airway
- Genoplivning ved kunstig opretholdelse af vejtrækning med tilskud af ilt samt udvendig hjertemassage.
- EKG-overvågning og genoplivning ved brug af defibrillator.
- Blødningsstandsning og antichockbehandling.
- Brudbehandling således at hele kroppen, eller dele af kroppen, herunder halshvirvelsøjlen kan understøttes.
- Akut behandling ved afrevne legemsdele.
- Akut behandling af brandsårsskader, ætsningsskader, kuldeskader mv.
- Fødselshjælp og pleje af nyfødte.

Ledelsens instruktion af og tilsyn med personalets behandling skal som minimum omfatte følgende:

- at personalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder i at behandle eventuelle komplikationer og hvornår der skal tilkaldes hjælp
- at tilsynet med personalet tager udgangspunkt i opgavens karakter samt personalets uddannelse, erfaring og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave.

Endvidere bliver personalet spurgt, hvordan ledelsen fører tilsyn med deres behandling, og om de føler sig tilstrækkeligt vejledt.

Medicinhåndtering og overvågning af vitale parametre behandles under særskilte målepunkter (9 og 11).

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
--	----------	---------------	---------------

4: Interview af ledelse og personale om instruktion og tilsyn med personale			
Fund og kommentarer:			

HØRINGSUDKAST

5: Gennemgang af skriftlige instrukser for sundhedsfaglig virksomhed			
Tilsynsførende gennemgår skriftlige instrukser for sundhedsfaglig virksomhed.			
Ved gennemgang af instrukserne skal følgende fremgå:			
<ul style="list-style-type: none">• at rækkevidden og omfanget af de sundhedsfaglige opgaver er tilstrækkeligt beskrevet, og indholdet er patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt, herunder i forhold til det personale, der udfører de sundhedsfaglige opgaver.			
Referencer:			
Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016			
Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
5: Gennemgang af skriftlige instrukser for sundhedsfaglig virksomhed			
Fund og kommentarer:			

6: Interview og gennemgang af instruks for procedurer ved teknisk nedbrud			
Tilsynsførende interviewer relevant personale samt gennemgår instruks for procedurer ved teknisk nedbrud (PPJ, telemedicin (EKG), GPS osv.)			
Det skal sikres, at personalet kender og anvender instruks for procedure ved teknisk nedbrud for hhv:			
<ul style="list-style-type: none"> - Præhospital Patient Journal (PPJ) - Telemedicinske løsninger, f. eks. EKG - GPS - Telefoner - SINE-radioer - Ambulancen (f. eks. trafikulykke) - Andet 			
Referencer:			
Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016			
Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
6: Interview og gennemgang af instruks for procedurer ved teknisk nedbrud			
Fund og kommentarer:			

Journalføring

7: Journalgennemgang vedrørende formelle krav til journalføring			
Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere journalføringen.			
Ved journalgennemgang fokuseres på, om:			
<ul style="list-style-type: none">• notaterne er daterede, patientens navn og personnummer eller anden entydig identifikation fremgår og det tydeligt fremgår, hvem der har udarbejdet notatet.• notaterne er skrevet på dansk, fraset eventuel medicinsk terminologi.• notaterne er forståelige, systematiske og overskuelige.• teksten er meningsfuld ved anvendelse af eventuelle standardskabeloner (fraser).• det tydeligt fremgår af den elektroniske journal, hvis der foreligger bilag på papir eller i andet format.• notaterne er tilgængelige for relevant personale, der deltager i patientbehandlingen.			
Referencer:			
Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
7: Journalgennemgang vedrørende formelle krav til journalføring			
Fund og kommentarer:			

Faglige fokuspunkter i patientforløb

8: Journalgennemgang vedrørende valg af algoritme (procedure) for undersøgelser/behandlinger			
Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om der er anvendt korrekt algoritme og eventuelle afvigelser herfra er anført.			
<p>Ud fra anamnese og objektiv undersøgelse dannes et overblik over patientens samlede tilstand og behandlingsbehov. Detaljeringsgraden afhænger af anamnesen og de kliniske fund.</p> <p>Anamnese:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Symptomer • Allergi • Medicin • Tidligere eller nuværende andre sygdomme. • Hændelser, der ledte frem til episoden <p>Primær/sekundær vurdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A: Luftveje • B: Respiration • C: Cirkulation • D: Neurologisk • E: Exposure <p>Er patienten revurderet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved ændret bevidsthedsniveau • Ved en ustabil patient • Ved behandling, f.eks. ved behandling med medicin og væsker <p>Referencer:</p> <p>Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018</p> <p>Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016</p>			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
8: Journalgennemgang vedrørende valg af algoritme (procedure) for undersøgelser/behandlinger			
Fund og kommentarer:			

9: Gennemgang af instruks og interview vedrørende procedurer for overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre

Tilsynsførende gennemgår instruks og interviewer relevant personale vedrørende patientforløb, hvor der sker måling af vitalparametre.

Det vurderes, om der er patientsikre procedurer for gennemførelse af og reaktion på måling ved overvågning og vurdering af klinisk tilstand.

Herunder undersøges det, om:

- det er præciseret, hvordan overvågning foregår, herunder hvor ofte patienter skal vurderes, og hvem der har ansvaret herfor
- det er præciseret, hvornår læge skal kontaktes (værdier eller udvikling i værdier), og hvem der har ansvaret herfor, samt hvilken læge, der skal kontaktes (AMK-læge, akutlægebilslæge eller læge på modtagende afdeling)

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.\), BEK nr. 530 af 24. maj 2018](#)

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
9: Gennemgang af instruks og interview vedrørende procedurer for overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre			
Fund og kommentarer:			

10: Journalgennemgang om overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre

Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om der er fulgt relevant op på måling og vurdering af vitalparametre, i henhold til det præhospitale områdes procedurer herfor.

Herunder undersøges det, om det af journalerne fremgår:

- hvornår og hvor ofte patienter er vurderet, og hvem der har foretaget vurderingen
- om overvågning er gennemført i henhold til præhospitalets procedurer herfor
- om læge er kontaktet i henhold til præhospitalets procedurer herfor
- om der er tilfælde, hvor en læge skulle have været kontaktet på basis af målinger, men hvor dette ikke er sket

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.\), BEK nr. 530 af 24. maj 2018](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
10: Journalgennemgang om overvågning og vurdering af klinisk tilstand ud fra vitalparametre			
Fund og kommentarer:			

Medicinhåndtering

11: Gennemgang af og interview om instrukser for medicinhåndtering

Tilsynsførende gennemgår instrukser for medicinhåndtering med ledelsen. De skriftlige instrukser beskriver procedurer for medicinhåndtering, som personalet udfører som medhjælp for den ordinerende læge.

Det er ledelsens ansvar at sikre, at instrukserne er kendt og følges af personalet.

Ved gennemgang af instrukserne skal det fremgå, hvordan:

- personalegruppernes kompetencer er i forhold til medicinhåndtering
- personalet kontrollerer, at medicinen er i overensstemmelse med ordinationen
- proceduren er for dokumentation af medicinordinationer ved konkret delegation
- personalets opgaver og ansvar er i samarbejdet med behandlingsansvarlige læger om den medicinske behandling.

Der skal, såfremt det udføres, foreligge instrukser for:

- Medicinsk smertelindring
- Nitroglycerin administreret i mundhulen
- Inhalation af bronchieudvidende stoffer
- Administration af krampestillende medicin (benzodiazepin)
- Indledende behandling med acetylsalicylsyre eller andre blodpladehæmmende midler
- Infusion af glukose eller glukagon som intramuskulær injektion
- Adrenalin som intramuskulær injektion
- Naloxon som intramuskulær injektion
- Opstart af intravenøs væskebehandling
- Intravenøs indgivelse af:
 - smertestillende medicin
 - medicin som modgift
 - vanddrivende medicin
 - kvalmestillende medicin
 - medicin i forbindelse med hjertestopbehandling
 - anden medicin

Interview om instrukser for medicinhåndtering

Tilsynsførende interviewer personalet om, hvorvidt de kender og følger instrukser for medicinhåndtering, som udføres som medhjælp.

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

[Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
11: Gennemgang af og interview om instrukser for medicin håndtering			
Fund og kommentarer:			

12: Gennemgang af medicinbeholdning og medicinopbevaring			
Tilsynsførende gennemgår medicinbeholdningen med henblik på at vurdere, hvordan personalet i praksis sikrer forsvarlig medicinbehandling og korrekt opbevaring af medicinen.			
Ved gennemgang af medicinbeholdningen og vurderes det, om medicinbehandling- og opbevaring opfylder følgende:			
<ul style="list-style-type: none">• Medicinen skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.• Holdbarhedsdatoen på medicin, og opbevarede sterile produkter til brug ved den sundhedsfaglige pleje og behandling, må ikke være overskredet.• Der skal være anbrudsdato på medicin med begrænset holdbarhed efter åbning.• Der skal være adrenalin til rådighed hos patienter, der får injektions- eller infusionsbehandling.			
Referencer:			
Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015			
Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013			
Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11. december 2009			
Korrekt håndtering af medicin, Sundhedsstyrelsen, 2011			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
12: Gennemgang af medicinbeholdning og medicinopbevaring			
Fund og kommentarer:			

Patientens retsstilling

13: Journalgennemgang vedrørende dokumentation af information ved fravalg af behandling			
<p>Tilsynsførende gennemgår journaler, hvor patienten har frabedt sig behandling. Det undersøges, hvordan personalet sikrer, at der forud for fravalg af behandling informeres, samt hvordan det journalføres.</p> <p>Referencer:</p> <p>Bekendtgørelse af sundhedsloven, LBK nr. 191 af 28. februar 2018</p> <p>Bekendtgørelse om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., BEK nr. 509 af 13. maj 2018</p> <p>Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018</p> <p>Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998</p>			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
13: Journalgennemgang vedrørende dokumentation af information ved fravalg af behandling			
Fund og kommentarer:			

Overgange i patientforløb

14: Journalgennemgang og interview vedrørende korrekt afslutning af patientkontakten på skadestedet

Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om korrekt procedure ved afslutning af patientkontakten på skadestedet er fulgt. Et eksempel kan være diabetespatienter med for lavt blodsukker, der afsluttes på stedet efter at tilstanden er behandlet.

Afslutning på stedet kan ske ved lægelig delegation under forudsætning af, at dette sker i henhold til konkrete behandlingsprotokoller eller efter lægelig ordination.

Herunder undersøges det, om det af journalerne fremgår:

- At patientens tilstand er tilstrækkelig belyst
- At relevant behandlingsprotokol/instruks ved afslutning på stedet er fulgt
- At der er modtaget lægelig supervision, hvor dette kræves for at afslutte patienten på stedet

Tilsynsførende interviewer relevant personale om håndtering af afslutning af patientkontakt på skadestedet.

Referencer:

[Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v, BEK nr. 431 af 18. maj 2016](#)

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.\), BEK nr. 530 af 24. maj 2018](#)

	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
14: Journalgennemgang og interview vedrørende korrekt afslutning af patientkontakten på skadestedet			
Fund og kommentarer:			

Hygiejne

15: Gennemgang af instruks og interview om procedurer for hygiejne			
<p>Tilsynsførende interviewer ledelse og personale om procedurer for hygiejne.</p> <p>Ledelsen skal sikre, at der er en skriftlig instruks for hygiejne, der beskriver relevante og forsvarlige arbejdsgange, samt at personalet er instrueret i og følger disse, med henblik på at sikre forebyggelse af risici for infektioner, spredning af smitsomme sygdomme m.v.</p> <p>Ved interview og observation afklares, hvordan personalet forebygger infektioner og spredning af smitsomme sygdomme. Der er særlig fokus på håndhygiejne og relevant brug af arbejdsdragt og værnemidler fx handsker for at minimere risiko for smitte mellem patienter og mellem patienter og personale.</p> <p>Referencer:</p> <p>Autorisationsloven, LBK nr. 1141 af 13. september 2018, kapitel 5, § 17. Omhu og samvittighedsfuldhed</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om præhospital infektionshygiejne, Statens Serum Institut 2016</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om generelle forholdsregler i sundhedssektoren, Statens Serum Institut 2017</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren, Statens Serum Institut 2016</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne, Statens Serum Institut 2013</p> <p>Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren, Sundhedsstyrelsen 2011</p>			
	Opfyldt:	Ikke opfyldt:	Ikke aktuelt:
15: Gennemgang af instruks og interview om procedurer for hygiejne			
Fund og kommentarer:			

Øvrige

16: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici		
Referencer: Bekendtgørelse af sundhedsloven, LBK nr. 191 af 28. februar 2018		
	Ingen fund	Fund
16: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici		